

Існує широко розповсюджений міф, що насильство в родині – проблема лише неблагополучних родин, і майже завжди сімейне насильство пов'язане з пияцтвом і бідністю. Однак, за деякими дослідженнями, це не зовсім так. Насильство властиве всім соціальним групам і не залежить від економічного становища родини загалом.

Прояви фізичного насильства

- ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання;
- незаконне позбавлення волі; нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень;
- залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані тощо.

Прояви сексуального насильства

- примус до статевих контактів, в тому числі з іншою особою;
- вчинення дій сексуального характеру у присутності дитини або стосовно дитини незалежно від її згоди;
- примус до небажаних форм статевих контактів тощо.

Прояви економічного насильства

- позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними;
- залишення без догляду або піклування;
- перешкоджання в отриманні лікування чи реабілітації;
- заборона працювати (навчатися) або примушування до праці тощо.

Прояви психологічного насильства

- словесні образи, погрози;
- приниження, переслідування, залякування;

Законом встановлено, що до **кривдника** (особи що вчинила домашнє насильство у будь-якій формі) суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству може бути встановлено спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.

До спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству належать:

- 1) терміновий заборонний припис стосовно кривдника (вноситься уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України);
- 2) обмежувальний припис стосовно кривдника (видається судом);
- 3) взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи (здійснюється уповноваженими підрозділами органу Національної поліції України);
- 4) направлення кривдника на проходження програми для кривдників (відповідальними за виконання програм для кривдників, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування).

У ситуації домашнього насильства найчастіше страждають діти, оскільки, відповідно до Сімейного кодексу України, батько і мати мають рівні права щодо спілкування з дітьми, побачення з ними та проживання. Тому якщо насильство в сім'ї відбувалося у присутності дітей, внаслідок чого діти мають психологічні травми, ви маєте право не давати кривдникові бачитися та спілкуватися з дітьми, поки рішенням суду не буде визначено способу участі батька у вихованні дітей та призначено дні, години та визначено умови побачень. Відповідно до статті 159 Сімейного кодексу України, суд має право вирішити, що побачення з дітьми може відбуватися лише в присутності третіх осіб, зокрема психолога, соціального працівника тощо. Якщо хочете захистити себе та дитину, то вам необхідно повідомляти про факти насильства щодо себе та дитини, оскільки надалі під час вирішення вищезазначених питань суд це враховує.

Ваші кроки у разі домашнього насильства, щоб захистити себе та дітей:

1. Знайдіть безпечне місце у приміщенні та визначте, як можна швидко вийти з будинку.
2. Знайдіть адресу одного чи декількох місць, де можна залишитися на ніч у разі необхідності, та продумайте маршрут, як швидко потрапити туди в будь-який час, запам'ятайте їхні контакти (це може бути домівка друзів чи один із притулків для постраждалих).

3. Спілкуйтеся з друзями та родичами, яким довіряєте, і розкажіть їм про свою ситуацію.
4. Тримайте постійний контакт із довіреною особою, щоб вона / він знали, де ви перебуваєте і чи все у вас гаразд.
5. Сховайте в таємному місці оригінали або копії важливих документів, певну суму грошей, телефон із сім-картою, записані номери важливих телефонів та адреси, одяг та ліки для себе та дітей.
6. Майте складеною «тривожну» сумку із речами першої необхідності.
7. Не залишайте інформацію, яка допоможе кривднику знайти вас.
8. Попередьте сусідів або близьких про можливу небезпеку та попросіть їх якнайшвидше звернутися до поліції у разі необхідності.
9. Знайдіть безпечне місце у приміщенні та визначте, як можна швидко вийти з будинку.

У ситуації домашнього насильства головне – не мовчати!